

ОУ „Христо Ботев“ 8152 - с. Ново Паничарево, общ. Приморско ул. „Янтра“ № 20
тел. 0550-48379, e-mail: info-200801@edu.mon.bg, сайт: <https://hristobotevou.com/>

УТВЪРЖДАВАМ:
/Емилия Томова/
Директор ОУ „Христо Ботев“

**ПРАВИЛНИК ЗА БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ НА ОБУЧЕНИЕ,
ВЪЗПИТАНИЕ И ТРУД**
в ОУ „ХРИСТО БОТЕВ“ , с. Ново Паничарево
за учебната 2024/2025г.

Настоящият Правилник е приет на проведено заседание на
Педагогическия съвет с Протокол № 10 от 13.09..... 2024г. и
утвърден със Заповед на Директора № 13 / 16.09..... 2024г.

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ:

1. Настоящият правилник се разработва на основание Гл.І, чл. 2 от Закона за здравословни и безопасни условия на труд от 05.07.1999 год. /доп. и изм. ДВ, бр. 97 от 05.12.2017 год./

2. С този правилник се определят изискванията за осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд в училището.

3. Правилникът е задължителен за всички участници в учебно – възпитателния процес или трудовата дейност и урежда техните права, задължения и отговорности по осигуряване, контролиране и изпълнение на безопасни условия на работа.

4. В понятието „безопасни условия” се включват и хигиенните условия, и изискванията за противопожарна охрана.

5. Правилникът се актуализира при въвеждане на нови съоръжения, технически средства, материали и вещества и при изменение на правилата, комисиите и изискванията за безопасност на труда в Република България.

II. УСЛОВИЯ ЗА БЕЗОПАСНО ПРОВЕЖДАНЕ НА ВЪЗПИТАНИЕТО, ОБУЧЕНИЕТО И ТРУДОВАТА ДЕЙНОСТ

1. Противопожарни изисквания към помещенията на учебните заведения.

1.1. Към всички помещения, съоръжения и водоизточници по всяко време трябва да има свободен достъп. Пътищата, проходите и входовете да бъдат в изправност, свободни от материали, а през зимата почистени от сняг.

1.2. Евакуационните пътища и изходи трябва да бъдат устроени и поддържани съобразно изискванията на противопожарните строително – технически норми /чл.8 от Наредба № І з –1971, в сила от 05.06.2010 год./

1.3. Евакуационни пътища са: стълбища, коридори, фойета и др., които осигуряват безопасно движение към изходите.

1.4. Територията на училищния двор да бъде оградена, а аварийните изходи на сградата да бъдат сигнализирани.

1.5. Вратите, определени за евакуация, трябва да се отварят по направление навън, да бъдат винаги свободни с оглед веднага да бъдат отворени отвътре.

1.6. В учебните стаи чиновете, масите, столовете трябва да са разположени така, че изходите да бъдат свободни.

1.7. Противопожарните уреди се поддържат изправни. Не се допуска използването им за други цели, както и преместването им от постоянните им места.

1.8. Обслужващият персонал да бъде запознат с правилата на ПО и начините за ползване на наличните средства за гасене на пожар.

1.9. Електрическата инсталация и ел. съоръжения се поддържат в изправност, възникнали повреди се отстраняват незабавно.

2. Дейност в случай на авария, пожар или природно бедствие

2.1. Училището да има план за ПО.

2.2. В случай на пожар, авария или природно бедствие директорът, педагогическият и обслужващ персонал са длъжни незабавно да съобщят за възникналата ситуация в противопожарната служба и другите органи за оказване на помощ и да дадат сигнал за тревога.

III. ХИГИЕННИ И ЗДРАВΟΣЛОВНИ ИЗИСКВАНИЯ НА РАБОТНИТЕ МЕСТА

1. По време на учебните часове през зимните месеци в класните стаи и кабинетите температурата трябва да бъде не по-малко от 18 градуса.

2. През зимните дни е необходимо редовно да се почистват двора и тротоарите пред училището, за да не се образуват пързалки.

3. Всички стълби в сградите трябва да имат здрави перила.

4. През междучасията трябва да се осигурява неколkokратна обмяна на въздуха в класните стаи и в кабинетите.

5. Осветителните тела, прикрепени към тавана, трябва да са подредени правилно, за да не правят сянка и да има еднаква интензивност на осветяване.

IV. ОРГАНИЗАЦИЯ И КОНТРОЛ НА ДЕЙНОСТИТЕ ПО ОСИГУРЯВАНЕ НА БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ ЗА ВЪЗПИТАНИЕ, ОБУЧЕНИЕ И ТРУД

1. Със заповед на Директора да се сформира комисия за проверка на всички машини, съоръжения и физкултурни пособия по отношение на тяхната безопасност.

2. Завеждащите учебни кабинети и хранилища по Физика и астрономия, Химия и опазване на околната среда, Биология и здравно образование и Информатика да разработят инструкции за безопасни условия на обучение при работа с химически апарати, химически вещества и компютърна техника.

3. Запознаване с Наредбата за противопожарна охрана на непедагогическия персонал и осъществяване на текущ контрол от ръководството на училището за спазването ѝ.

4. Изготвяне на евакуационна схема при възникване на аварийни ситуации и бедствия и запознаване на педагогическия персонал и учениците с нея.

5. Съвместно със Службата по ГДПБЗН да се разиграе ситуация при евентуално възникване на авария.

6. Да бъде издадена заповед на Директора за поддържане на необходимите хигиенни условия и оптимална температура в училище, която периодично да бъде измервана, съгласно изискванията на РЗИ гр. Бургас.

7. В Правилника за вътрешния трудов ред да се конкретизират задълженията на дежурните учители за безопасни условия на обучение и труд.

8. Помощният персонал е длъжен да спазва изискванията на инструктажа.

9. Класните ръководители и учителите в началото на учебната година да запознаят учениците с нормите за безопасност и хигиенните условия на труд в класните стаи и кабинетите.

10. През есенно – зимния сезон стриктно да се спазва Планът за осигуряване на нормален учебен процес през зимата , с оглед на безопасните и здравословни условия на труд.

V. ПРАВИЛА, ЗАДЪЛЖЕНИЯ И ОТГОВОРНОСТИ НА ПЕДАГОГИЧЕСКИТЕ СПЕЦИАЛИСТИ И НЕПЕДАГОГИЧЕСКИЯ ПЕРСОНАЛ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ И СПАЗВАНЕ НА БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ НА ВЪЗПИТАНИЕ, ОБУЧЕНИЕ И ТРУД.

1.Задължения, отговорности и права на Директора

1.1. Създава организация и упражнява контрол за осигуряване на безопасни условия на обучение и труд в ОУ „Христо Ботев”.

1.2. Утвърждава Правилник за безопасни условия на обучение, възпитание и труд в началото на учебната година.

1.3. Взаимодейства и координира с регионални, общински ведомства и местните органи на държавната власт в дейността си по осигуряване на безопасни условия на обучение, възпитание и труд.

1.4. Утвърждава и изпълнява програма за Оценка на риска, разработена по методика на Службата по трудова медицина.

1.5. Организира дейността и привежда условията на труд в съответствие с изискванията на ЗЗБУТ.

1.6. Осигурява необходимите средства за обезопасяване и подобряване условията на труд и санитарно-хигиенните условия в ОУ „Христо Ботев”.

1.7. Осигурява провеждането на различни видове здравни мероприятия и медицински прегледи на учениците и персонала, съвместно с медицинското лице, обслужващо училището и наетата служба по трудова медицина.

1.8. Осигурява спазването на изискванията на Правилника за безопасни условия на обучение, възпитание и труд в училището, а в неучебно време – при провеждането на избори, празненства и други мероприятия на територията на училището.

1.9. Осигурява безопасни условия на труд при сключване на договори с други организации за самостоятелно или съвместно изпълнение на ремонтни, строително-монтажни, товаро-разтоварни и транспортни дейности.

1.10. В качеството си на работодател има пълно право да изисква отговорност от лицата, които нарушават изискванията или не изпълняват задълженията си по здравословни и безопасни условия на труд, като предприема административни мерки съгласно КТ.

1.11. Води и съхранява цялата документация с констатации, предписания и нареждания на контролните органи по безопасни условия на труд, противопожарна безопасност, гражданска защита, инспекцията по труда и др.

2. Задължения, отговорности и права на Заместник-директора по УД

2.1. Изработва Правилника за безопасни условия на обучение, възпитание и труд в ОУ „Христо Ботев” съвместно с комисията и го представя на Директора за утвърждане.

2.2. Осъществява координация и контрол в работата по осигуряване на безопасни и здравословни условия на труд в ОУ „Христо Ботев”.

2.3. Изработва и представя на Директора за утвърждаване План за действия при бедствия, аварии и пожари в ОУ „Христо Ботев”.

2.4. Изработва и представя на Директора за утвърждаване Програма с мерки за отстраняване или намаляване на риска за безопасността и здравето при работа.

2.5. Разработва и провежда всички видове инструктажи на територията на СУ „Н. Вапцаров”.

2.6. Проучва офертите на Службите по трудова медицина и участва при Оценка на риска в ОУ „Христо Ботев”.

2.7. Участва заедно с медицинското лице в извършването на периодичния контрол на санитарно-хигиенното състояние на територията на училището.

2.8. Проучва и планира необходимостта и своевременно заявява необходимите средства за изпълнение на дейностите, осигуряващи ЗЗБУТ пред финансовите органи.

2.9. Организира запознаването на учениците, педагогическите специалисти, непедagogическия персонал и родителите с настоящия Правилник за безопасни условия на обучение, възпитание и труд в ОУ „Христо Ботев”, както и неговите последващи актуализации.

2.10. Контролира прилагането и спазването на настоящия правилник и действащите норми по безопасността, хигиената на труда и противопожарната охрана.

Учителите по Биология и здравно образование, Физика и астрономия, Химия и опазване на околната среда, Технологии и предприемачество, специалните предмети и ФВС да разработят инструктаж и да запознаят учениците в часовете си.

Инструктажите се съхраняват от заместник-директора.

3. Учителят по Технологии и предприемачество и учебна практика е длъжен:

3.1. Да провежда инструктаж на учениците за безопасна работа.

3.2. Да вписва проведения на учениците инструктаж в специална „Книга за инструктажа”, прошнурована, пронумерована и заверена от Директора.

3.3. Да знае във всеки момент местопребиваването на всеки ученик от поверената му група.

3.4. Да упражнява контрол спрямо учениците за спазване на правилата и нормите за безопасен труд.

3.5. Преди започване на работа да провери всички машини и съоръжения.

3.6. По време на практиката да следи работата на машините и при забелязване на неизправности да ги изключи от работа.

3.7. В случай на нарушаване правилата за безопасна работа, да предприеме съответните мерки, включително и отстраняване от практиката.

3.8. При злополука да вземе необходимите мерки за оказване на медицинска помощ.

3.9. Да постави на всички работни места инструкции и предупредителни знаци по безопасността на труда и противопожарната охрана, да осигури медикаменти за неотложна медицинска помощ.

4. Учителите по Физика и астрономия, Химия и опазване на околната среда, Биология и здравно образование и Информатика са длъжни :

4.1. Да инструктират учениците за безопасни методи на провеждане на предстоящи опити, като обърнат внимание върху опасните опити.

4.2. Да спазват нормативите за допустимо количество опасни за живота и здравето вещества, съобразно кубатурата на лабораторията или хранилището.

4.3. Да съблюдават спазването на правилата на противопожарна охрана при работа с лесно запалими взривни вещества в кабинета и хранилището.

4.4. Да се спазват изискванията по безопасност на труда при експлоатация на електрически уреди, съоръжения и компютри.

4.5. Учителите по информатика да поддържат в изправност наличната техника в помещението, в което работят.

4.6. След провеждане на инструктажа, учителите са длъжни да попълнят всичко необходимо в съответната книга за инструктаж.

4.7. Химичните лаборатории да бъдат обзаведени с аптечки с необходимите медикаменти за оказване на помощ при необходимост.

4.8. Учителите са длъжни строго да спазват нормативите за допустими количества вещества, опасни за живота и здравето – отрови, реактиви, самозапалващи се вещества.

4.9. Инструкциите за безопасно възпитание, обучение и труд да бъдат поставени на видно място в кабинетите.

4.10. Абсолютно е забранено заливането с вода на електрическите уреди, апарати, съоръжения или техните командни органи.

5. Учителите по Физическо възпитание и спорт са длъжни:

5.1. Да провеждат инструктаж за работа с уредите и съоръженията във физкултурните салони.

5.2. Да не допускат игра на уреди, които са физически износени и крият опасност от нараняване.

5.3. Преди започване на учебната година да се провери състоянието на спортните съоръжения, площадки и физкултурни салони.

5.4. Ежедневно да се проверява състоянието на физкултурните салони и при констатирани повреди и неизправни уреди да уведоми ръководството на СУ "Н.Й.Вапцаров" гр.Царево.

5.5. Да поддържат в изправност закрепването на спомагателните части /винтове, обтегачи, възли, точки и др./.

5.6. Да използват гимнастически постелки, които намаляват удара при отскоци от уреди и евентуални падания.

5.7. Абсолютно необходимо е да се следи за физическото и психическото състояние на учениците. При наличие на отклонения от нормалното да не се изисква изпълнение на трудните елементи.

5.8. Учителите по физическо възпитание и спорт са длъжни след приключване на учебните занятия да проверяват изключено ли е осветлението и затворени ли са вратите към физкултурния салон.

5.9. Местата за занимания по физическо възпитание и спорт трябва да отговарят на хигиенните изисквания за осветление, чистота на въздуха, температура, настилка, разположение на уредите и др. Спортни уреди и пособия да не се използват без разрешение на учителя по ФВС.

5.10. В часовете не се допускат ученици, които не са с подходящо облекло и обувки.

5.11. В случай на злополука да вземе спешно необходимите мерки за оказване на медицинска помощ и да съобщи на директора на училището.

5.12. Да не се допуска учениците да играят самостоятелно без наблюдение на учител, ползването на спортните уреди по време на час от повече от един ученик, както и катеренето и висенето по баскетболните табла или рингове, футболни врати и по оградната мрежа на игрищата.

6.Класните ръководители и преподавателите са длъжни:

6.1. При установяване на жертви на насилие или в риск от насилие при кризисна ситуация, установени на територията на училището, да подадат незабавно първоначална информация в РУ на МВР и на съответните отдели за закрила на детето към дирекциите „Социално подпомагане”.

6.2. При масови мероприятия да инструктират учениците за осигуряване на безопасни условия при протичането им.

6.3. Предварително да инструктират учениците при провеждане на ученически екскурзии, училища сред природата, лагери, походи и др., с цел опазване на живота и здравето им.

6.4. Учителите в ГЦОУД отговарят за безопасността на учениците по време на часовете по самоподготовка, отдих и спорт и занимания по интереси.

6.5. Организацията, редът и дисциплината по време на занятията е задължение на всеки участник в учебния процес.

6.6. Дежурните учители ежедневно следят за нормалното придвижване и поведение на учениците.

7. Ученикът е длъжен:

7.1. Да пресича улиците на безопасни за това места.

7.2. Да бъде в учебната стая при биене на втория звънец.

7.3. Да изхвърля отпадъци от закуски само в определените за това места.

7.4. С цел осигуряване на пожарна безопасност, учениците са длъжни стриктно да спазват противопожарната наредба на Директора на училището, както и действащите правила и предписания.

7.5. При силни ветрове, гръмотевични бури и др. учениците са длъжни да се приберат в сградата и да се движат далеч от прозорците.

7.6. Да спазват указанията на преподавателите по физ. възпитание и спорт, технологии и предприемачество, учебна практика по специалните предмети, химия, физика и информатика .

7.7. При работа в интернет да посещава разрешени от преподавателя страници.

7.8. Учениците, освободени по здравословни причини от час по физкультура, са длъжни да присъстват в часа независимо, че не играят.

7.9. Забранява се самоволното напускане на сградата по време на учебните часове.

7.10. При нанасяне на умишлени щети по техниката и материалната база, възстановява разходите по тяхното отстраняване.

7.11. Да изслушат началния и периодичния инструктаж за правилата за безопасност и хигиена и противопожарна охрана.

7.12. Да се разписват в специална тетрадка за инструктажа, с което удостоверяват, че са им известни правилата за безопасни условия за обучение, възпитание и труд и се задължават да ги спазват.

7.13. Да спазват правилата за безопасност и култура при пътуване в обществения транспорт.

7.14. Да спазват строго учебното време, както и разпоредбите по безопасност на труда и правилата за вътрешния ред и дисциплината в училището, като изпълняват стриктно дадените им указания в това направление.

7.15. Да знаят основните правила за оказване на първа помощ при злополуки.

7.16. Да не ползват под никакъв предлог без необходимост противопожарните съоръжения.

7.17. Да не сядат по первазите на прозорците, да не излизат по площите пред прозорците на училището.

8. Ученикът няма право:

8.1. Да уронва авторитета на училището.

8.2. Да накърнява с поведението си авторитета и достойнството на съучениците си, да прилага физическо и психическо насилие върху тях, свързано с етнически, религиозни и полови различия.

8.3. Да създава пречки на учителя при изпълнение на служебните му задължения.

8.4. Да изхвърля хартии, чанти и др. предмети от прозорците на училищната сграда.

8.5. Да слиза по парапетите, да седи по первазите на прозорците, както и да скача от тях.

8.6. Да изхвърля неразтворими материали в тоалетната.

- 8.7. Да се храни в учебната стая.
- 8.8. Да внася и използва запалителни материали.
- 8.9. Да играе с топка в сградата и градинките на училището, освен на предназначените за това места.
- 8.10. Да пуши, да разпространява и употребява наркотични вещества в училище и училищния двор.
- 8.11. Да извършва действия, с които застрашава здравето и живота на себе си и на околните.
- 8.12. Да уврежда училищно имущество. При констатирани подобни деяния възстановява нанесените щети.
- 8.13. Да бъде на обществени места без придружител в съответствие с изискванията на Закона за закрила на детето.
- 8.14. Да управлява МПС в района на училището.
- 8.15. Училищната мрежа и интернет се използват само за образователни цели.
- 8.16. Учениците не трябва да предоставят лична информация за себе си и за своите родители.
- 8.17. Не се разрешава изпращането или публикуването на снимки на ученици или на техни близки без предварително съгласие на родителите.
- 8.18. Учениците не трябва да отварят електронна поща, получена от непознат подател.
- 8.19. Забранено е извършването на дейност, която застрашава целостта на училищната компютърна мрежа или атакува други системи.

9. Родителите са длъжни:

- 9.1. Да спазват правилата за безопасност на възпитание, обучение и труд в училището.
- 9.2. Да не извършват под никакъв предлог действия, които ще нарушат създадената организация за безопасност в училището.
- 9.3. Да спазват стриктно указанията на работещите в училището при възникнала необходимост.

Родителите, като пълноправни партньори в отглеждането и възпитанието на децата, носят отговорност за:

- 9.4. Стриктно спазване на вътрешните правила за осигуряване условия за безопасно възпитание и обучение на учениците.
- 9.5. Познаването и спазването на основните правила за действие при бедствия, аварии и катастрофи в училището.
- 9.6. Подпомагането на децата за овладяване на достъпни правила за безопасност и поведение при бедствия, аварии и катастрофи.

10. Непедагогически персонал /помощен и обслужващ персонал, работници и служители/

- 10.1. Да се грижи за собствената си безопасност и за безопасността на лицата, които биха могли да пострадат при извършваната от тях работа или дейност.

10.2. Да следват установената трудова, техническа и технологична дисциплина, да изпълняват трудовите си задължения точно и добросъвестно.

10.3. Да се явяват на работа в състояние, което им позволява да изпълняват възлаганите им задачи и да не употребяват през работно време алкохол или други упойващи вещества.

10.4. Да спазват правилата за здравословни и безопасни условия на труд, безопасността на движението и противопожарна охрана.

10.5. Да съдейства на ръководството при изпълнение на мероприятията по осигуряване на мерките за безопасност.

10.6. Преди началото и след края на учебните занятия работникът по поддръжка и ремонт задължително проверява състоянието на вратите, прозорците, чиновете, масите, бюрата, шкафовете и осветлението. При констатиране на нередности се пристъпва към отстраняването им, като своевременно се уведомява домакина и училищното ръководство.

10.7. Санитарните помещения се почистват и дезинфекцират преди започване на учебните занятия, след всяко междучасие и след приключването на учебните занятия.

10.8. Хигиенистките забърсват и дезинфекцират всяка сутрин преди началото на учебните занятия, в голямото междучасие и между смените всички чинове, маси, первази и др.

10.9. Качването и слизането при почистване на прозорците или смяна на осветителни тела става изключително внимателно, при спазване правилата на безопасност.

10.10. Училищният двор и спортните площадки се почистват всяка сутрин, след голямото междучасие и след приключване на учебните занятия.

10.11. Огнярят ежедневно да прави обход на училищните стаи.

10.12. През есенно – зимния период се спазва стриктно Планът за работа при есенно–зимни условия /”План за осигуряване на нормален учебен процес през зимата”/, с оглед на безопасните и здравословни условия на труд.

11. Задължения на медицинския персонал

11.1. Медицинската сестра организира работата по здравеопазването и контролира спазването на санитарния минимум.

11.2. Медицинската сестра консултира и контролира помощния персонал за спазване на концентрациите на дезинфекционните разтвори, съгласно изискванията на СРИОКОЗ, и правилното съхранение на хигиенните материали.

11.3. При възникване на инфекциозно заболяване извършва необходимите профилактични мероприятия и предприема мерки за опазване на останалите деца от училището.

11.4. Провежда ежедневен филтър и други здравно – профилактични мероприятия.

11.5. Отговаря за своевременното зареждане на спешния шкаф с необходимия инструментариум, лекарствени и превързочни средства и съхраняването им на недостъпно място.

11.7. Оказва първа долекарска помощ и се свързва с родителите и личния лекар.

12. Пропускателен режим

12.1. Учениците, които имат ФУЧ или други извънкласни дейности, влизат групово в училищната сграда, придружени от преподавателя.

12.2. Пропускателният режим в училище се осъществява от охрана и хигиенистките на смяна. Води се регистър на лицата, които посещават сградата, а при съмнение се проверява багажа им.

12.3. Охраната в двете сгради на ОУ „Христо Ботев” – с.Ново Паничарево извършват обход на сградите с цел:

- проверка и обезопасяване на вентилационни шахти и други такива;
- откриване на безстопанствен багаж / торби, куфарчета, пакети/.

VI. Долекарска помощ

1. Да се ползват правилата, предназначени за обучение на работниците и служителите за оказване на първа долекарска помощ при увреждане здравето на хора при трудовата им дейност, утвърдени от Министъра на здравеопазването и Министъра на труда и социалните грижи.

2. Медицинското лице в училището обучава групи от класовете за оказване на първа долекарска помощ при токов удар, изгаряне, прорезни рани и счупване на крайници.

VII. Трудови злополуки

1. За трудови злополуки се считат всички травматични увреждания, станали по време и във връзка или по повод на извършваната работа, както и всяко увреждане на здравословното състояние, настъпило в резултат на изпълняваните трудови задължения.

2. Регистрират се всички трудови злополуки, които са станали с работници или служители и са предизвикали загубване на работоспособност за един или повече дни.

3. За всяка трудова злополука самият пострадад или най-близкият свидетел на злополуката незабавно уведомява директора на ОУ „Христо Ботев”.

4. Трудовата злополука се установява от директора на учебното заведение с акт в тридневен срок, считано от деня на злополуката, а професионалното заболяване – в тридневен срок от неговото констатиране от съответните здравни органи.

5. Директорът на училището организира регистрирането, отчитането и анализирането на трудовите злополуки и професионални заболявания по установения в Република България ред.

VIII Действия за оцеляване при терористични действия и война

Тероризмът е междудържавна или вътрешнодържавна престъпна дейност, изразяваща се в използване на насилие и заплахи за постигане на конкретни политически цели и най-вече – отслабване и дестабилизация на съществуващото държавно управление. Тероризмът е престъпление, извършвано по политически, икономически и обществени подбуди.

Терористичният акт е вид извънредно произшествие, криза, която се характеризира с внезапност, неопределеност, сложност за вземане на решение, често със значителни загуби и стресово състояние на хората. Като критерий може да бъде изведен самият обект за атака.

Обикновено това са стопански обекти с важно значение или цивилни граждани без отношение към проблема, предизвикващ терористичната атака, като жертвите са невинни, нищо неподозиращи хора, застигнати в ритъма на нормалния си мирен живот.

Изборът на обект на терористичен акт е от особено значение и зависи от възможния ефект и отзвук и задължително занижените мерки за сигурност. Като правило терористите търсят и подбират “лесни” обекти с голяма ефективност.

Изхождайки от факта, че терористичните действия са криминални действия, мерките които вземаме за да се защитим от тероризма са същите, както и когато се пазим от криминални действия насочени срещу нас. Отношението ни към сигурността е най-важно.

1. ДЕЙСТВИЯ ЗА ОЦЕЛЯВАНЕ ПРИ АКТОВЕ ОТ ТЕРОРИСТИЧНИ, ЕКСТРЕМИСТКИ И ПРЕСТЪПНИ ГРУПИРОВКИ

1.1. По всяко време:

- Насърчавайте охранителната бдителност във вашия клас и обсъждайте какво трябва да ако възникне заплаха за сигурността ви.
- Бъдете нащрек! При констатиране, че ви наблюдават подозрителни личности или Ви впечатляват някакви дейности, ги съобщавайте.
- Използвайте телефон 112 за спешни обаждания
- Научете децата за местоположението на полицията.
- Обяснете на децата да не дават информация за себе си на непознати и да не приемат подаръци от непознати.

1.2. Какво да правим ако се намираме в сграда след експлозия?

- Не трябва да напускаме училището и изобщо сградата, в която се намираме, освен ако бихме могли да излезем на открито за около 10 секунди.
- Заемете най-безопасното място в сградата - под рамката на вратата, близо до вътрешна стена, колона, под стабилна маса или легло.

- Ако сте на улицата застанете далеч от сгради и далекопроводи.

1.3. След преминаването на експлозията

- След като излезете от училищната сградата, отдалечете се на открито място, най-малко на разстояние равно на височината на най-близката постройка.
- Не заставайте под далекопроводи и електрически мрежи.
- Окажете първа помощ, ако около вас има пострадали.
- Обозначете местата, на които има затрупани хора. Помогнете ако това е възможно.

1.4. Как трябва да действваме при пожар в сграда вследствие от експлозията

При възникването на пожар по възможност незабавно позвънете на тел. 112.

- Локален пожар в сграда може да се гаси с вода.
- С вода не се гасят: електроуреди, инсталации под напрежение, бензин и нафта.
- Съобщете за възникналия пожар.
- При преминаване през задимено пространство поставете мокра кърпа на устата и носа, намокрете дрехите си, покрийте откритите части на тялото с мокри кърпи. Ако се запали част от облеклото ви, съблечете бързо горящата дреха, ако това е невъзможно загасете чрез обвиване с друга дреха или одеало.
- Особено опасени, при горене на пластмаси са токсичните газове. При тях се отделят фосген, циановодород, въглероден оксид и други съединения със силен токсичен ефект. След пребиваване в района на пожара трябва да преминете през медицински преглед.
- При отравяне с въглероден оксид /CO/ пострадалите се изнасят на чист въздух, разхлабват се дрехите им и се оставят в покой. При рязко спадане на кръвното налягане се прави изкуствено дишане "уста в уста". На пострадалите се дава топло мляко, минерална вода, разтвор на сода бикарбонат и се транспортират до болнично заведение.

1.5. При заплаха от терористичен акт

- Не трябва да забравяте, че е нужно да запазите пълно самообладание и контрол над себе си и над ситуацията около себе си, особено ако се намирате на обществено място.

➤ Ако забележите някъде съмнително изоставен багаж, незабавно уведомете органите на реда или се обадете на телефон 112. Не се опитвайте да разберете съдържанието на пакета.

➤ Ако има стрелба на улицата, потърсете прикритието на бордюр или стена на сграда.

По време на военни конфликти :

ЕОД подразделенията изпълняват основна роля при развърщане на силите в зоната на операцията, чрез дейности по прочистване на постоянни инсталации, райони и бази за разполагане, логистични бази, основни пътища за подвоз и евакуация;

➤ Осигуряване защитата на собствените сили по време на операцията се постига чрез:

▪ бързо неутрализиране на невзривени бойни припаси от всякакъв вид, включително и импровизирани взривни устройства, застрашаващи живота и безопасността на собствените войски в зоната за отговорност;

▪ обучение на личния състав по методите за идентификация, оценка степента на риск и мерките за безопасност при откриване на невзривени бойни припаси и ИВУ;

▪ унищожаване на заловени чужди бойни припаси;

▪ провеждане или участие в провеждането на разследване при инцидент с взривни устройства;

▪ подпомагане на командирите при изготвяне на плана за защита на силите в частта му за дейности по неутрализиране на взривни бойни припаси;

➤ Осигуряване свободата на придвижване и маньовъра на собствените и съюзническите войски в зоната на отговорност.

- Кръг от камъни и др.

Настоящият правилник е в сила от деня на утвърждаването му и важи за учебната 2021/2022 година.

Промяна на настоящия правилник става с решение на Педагогическия съвет по предложение на комисията.

Неразделна част от този правилник са следните инструктажи:

1. Инструктаж на педагогическия персонал
2. Инструктаж на помощния персонал
3. Инструктаж на ученика
4. Инструктаж на ръководителите на кабинет
5. Инструктаж на дежурния учител
6. Инструктаж за пътуващите учители, придружаващи пътуващите с училищен автобус ученици
7. Инструктаж на учениците във връзка с организирането и провеждането на работния процес в условията на пандемия от COVID – 19
8. Инструктаж на педагогическия персонал във връзка с организирането и провеждането на работния процес в условията на пандемия от COVID – 19
9. Инструктаж на помощно – обслужващия персонал във връзка с организирането и провеждането на работния процес в условията на пандемия от COVID - 19

И Инструкции:

1. Инструкция за безопасна работа в компютърните кабинети
2. Инструкция за безопасна работа в кабинета по Физика
3. Инструкция за безопасна работа в кабинета по Химия
4. Инструкция за безопасна работа в кабинета по Биология
5. Инструкция за безопасно провеждане на занятията по физическо възпитание и спорт
6. Инструкция за безопасна работа в кабинета по Технологии и предприемачество и учебна практика

Правилникът за безопасни условия на обучение, възпитание и труд е приет с решение на Педагогически съвет/ **Протокол № 8 от 13.09.2021г.** и утвърден със Заповед № 133/27.09.2021 год.

ИНСТРУКТАЖ НА ПЕДАГОГИЧЕСКИЯ ПЕРСОНАЛ

1. При изпълнение на професионалните си задължения педагогическите специалисти да спазват трудовата и технологичната дисциплина.

2. Спазване на режима за труд и почивка.

3. За опазване на реда и дисциплината, за поддържане на добра хигиена и опазване на училищното имущество се организира дежурство на учителя и учениците по определено разписание в коридорите, класните стаи и ученическия стол.

4. Завеждащите класни стаи, кабинети, хранилище, работилници отговарят за опазването и обогатяването на уреди, пособия и съоръжения за тяхната изправност и за спазване на изискванията за безопасност при ползването им.

5. При нередности – повреди на електрическата, отоплителната и водопроводната инсталации, счупени прозорци, ел. лампи, ел. контакти, ключове, брави, врати, чинове, столове, отворени ел. табла, оголени кабели – да се сигнализира училищното ръководство и домакина.

6. Дежурните учители да следят за внимателното придвижване по коридорите и стълбищата за избягване на рискови ситуации.

7. Да се приучават учениците да опазват необходимата хигиена на работното място, на умствения труд и лична хигиена.

8. Да се следи учениците да не чупят училищния инвентар – ел. лампи, ключове, прозорци и др., както и да не се качват по первазите, перилата на стълбищата, оградите и спортните съоръжения без надзор от страна на учителя.

9. Учителите по физика, химия, биология, физическо възпитание и спорт, домашен бит и техника и информатика да извършват инструктажите с учениците за безопасна работа по съответния предмет два пъти в учебната година: в началото на учебната година и в началото на втори учебен срок.

10. По време на отдых извън училище учениците и родителите да се запознават с маршрута, обектите, които ще бъдат посетени и задължително да се инструктират срещу подпис.

11. Класните ръководители да запознаят учениците с Плана за защита при бедствия и аварии и с евакуационната схема на училищните сгради.

ИНСТРУКТАЖ НА ПОМОЩНИЯ ПЕРСОНАЛ

Хигиенисти:

1. Да се извършва проверка на състоянието на материалната база в двете сгради на СУ „Н.Й.Вапцаров” – гр.Царево преди началото и в края на учебните занятия – състояние на врати, маси, чинове, бюра, шкафове и осветление.
2. Да се уведомява домакина и училищното ръководство при констатирани нередности.
3. Да се ползват лични предпазни средства при осъществяване на дейностите си и да се грижат за собствената си безопасност.
4. Да изключват електрическите уреди и съоразения след приключване на работа в съответното помещение.
5. След приключване на работния ден помощния персонал – хигиенистки в двете сгради на училището проверяват състоянието на всички класни стаи и кабинети, проверяват дали са затворени прозорците и вратите на терасите.
6. При констатирани нанесени вреди вследствие на проявена небрежност и неспазване на проведения инструктаж съответните длъжностни лица поемат персонална отговорност.
7. Да не оставят отровни препарати и вещества /кислор, кореселин, паркетин и т. н./ на достъпни за учениците места.
8. Ежедневно, след основно почистване, да се прави влажно забърсване на чиновете и училищната мебел с 1 % дезинфекционен разтвор.
9. Веднъж месечно да се почистват стъклата на прозорците и вратите.
10. Два пъти дневно да извършват почистване и влажно забърсване на подовете в стаите.
11. След всяко междучасие – влажно забърсване на коридорите и стълбите и почистване на тоалетните.
12. Да почистват класните стаи при отворени прозорци.

13. През зимните дни редовно да почистват външните стълби, за да не се образуват залежавания. Заледените участъци да се третират със сол.

14. Да осигурят водно промиване на всички тоалетни. четири пъти дневно да се измиват основно и да се дезинфекцират.

15. Ежедневно да почистват училищния двор сутрин и след всяко голямо междучасие.

16. В почивката между предобедните и следобедните занятия да се осигурява обмяна на въздуха в учебните помещения.

17. За нередности в училище, които крият опасност за здравето и живота на ученици, педагогически и непедagogически персонал, да се съобщава незабавно на директора, зам. – директор или на главен дежурен учител.

Работник по поддръжка:

1. Носи отговорност за недопускане повредени /с нарушена цялост врати прозорци, мебели, спортни съоръжения, битова техника, отоплителни уреди и т.н./, които могат да бъдат опасни за живота и здравето на учениците.

2. Следи за обезопасяването на всички контакти и ключове в училище.

3. При възникнала необходимост или подаден сигнал от страна на учител, служител или ученик, незабавно да се отзовава и отстранява по компетентност повредата или опасността. 4. В случай на злополука да вземе спешно необходимите мерки за оказване на медицинска помощ, след което да уведоми директора на училището.

ИНСТРУКТАЖ НА УЧЕНИКА

1. Да изслушват внимателно инструктажа.
2. Да се подпишат в книгата за инструктаж, с което удостоверяват, че са им известни правилата и изискванията за безопасност на труда и че се задължават най-стриктно да ги спазват.
3. Всички ученици са задължени да спазват Правилника за дейността на училището.
4. Учениците са длъжни да се движат по определените за преминаване места – входна врата, алеи, училищен двор.
5. Забранява се прескачането на оградата на училищния двор или умишлено отваряне на отвори по нея.
6. Придвижването по коридорите и стълбите да се извършва спокойно и бавно, без бягане и блъскане, за да се избегнат падания и наранявания.
7. В класните стаи да се съблюдава ред и спокойствие по време на междучасие. Да не се допуска физическо и вербално насилие.
8. Забранява се тичането и пързаянето в класните стаи и коридора, поради опасност от падане и нараняване.
9. Забранява се рязкото отваряне на вратите на класните стаи и близкото движение до тях.
10. Забранява се на учениците да отварят прозорци в класните стаи без разрешение на учителя, да се надвесват от прозорците, да се качват върху тях, да изхвърлят предмети и течности през прозорците.
11. Забранява се катеренето по дърветата, качването по покривите на сградите и отваряне влизане в шахтите с различно предназначение.
12. Всички електрически табла са под напрежение. Учениците нямат право да ги отварят.
13. Забранява се учениците да пипат контактите в класните стаи и да включват електрически уреди в тях.
14. Забранява се карането на велосипеди и мотопеди и др. на територията на училището
15. Забранява се внасянето на пиротехнически, взривни и запалителни материали /кибрит, запалки, бомбички, патрони, пиратки/ с цел да се избегнат злополуки.
16. Абсолютно се забранява качването върху баскетболните табла, използването на хандбалните врати, като висилка и катеренето по стълбовете на волейболното игрище и по електрическите стълбове .
17. Забранява се качването и пързаянето по парапетите на училищната сграда и физкултурния салон.
18. След завършване на учебните часове, учениците напускат сградата на

училището, след разрешение на учителя. В сградата остават ученици само в присъствието на учител.

19. Не се разрешава оставане на пътуващи ученици без писмено искане от родителя до класния ръководител.

20. Забранява се внасянето в сградата на училището на алкохол, наркотични вещества, опасни средства и химикали /киселини, основи, живак, фосфор/.

21. Ако възникне нараняване или нещастен случай учениците са длъжни да сигнализират веднага дежурния учител, класния ръководител и директора.

23. Забранява се внасянето на хладно оръжие и остри метални предмети.

24. Забранява се използването на мобилни телефони по време на учебни занятия без разрешението на учителя.

25. Забранява се тютюнопушенето .

26. Забранява се внасянето в училище на семки, енергийни напитки, както и храни, незащитени от РЗИ, с неясен произход и качество, продавани от случайни търговци.

27. Всички ученици да спазват строго правилата за безопасно движение при пресичането около училището и по пътя до дома си.

ИНСТРУКТАЖ НА РЪКОВОДИТЕЛИТЕ НА КАБИНЕТ

1. Инструктират учениците за техниката на безопасност при работа в кабинета.
2. Изготвят инструкция за безопасна работа в съответния кабинет по предмети.
3. Диагностицират и предприемат действия за отстраняване на възникнали технически проблеми.
4. Отговарят за правилното съхранение и наличността на оборудването в кабинета.
5. Познават и спазват Правилника за осигуряване на безопасни условия на труд в училище, както и всички нормативни актове, регламентиращи безопасните и здравословни условия на труд в съответната област на обучение.
6. Поставят на видно място инструкция за безопасна работа в кабинет.
7. Преди започване на работа прави инструктаж, проверява внимателно състоянието на техниката и постоянно съблюдава мерките за сигурност.
8. Проявява възискателност към всеки ученик за спазване правилата и изискванията за безопасна работа.
9. Постоянно наблюдава как работи всеки и в случай на нарушаване на правилата взема съответни мерки.
10. Запознава учениците с възможните последици в случай на неспазване на изискванията.
11. Не възлага на учениците несвойствени за тях задачи.
12. При злополука взема спешно необходимите мерки за оказване на медицинска помощ и уведомява незабавно ръководството на училището.
13. Не допуска оставане на ученици в кабинета без присъствие на учител.
14. В края на последния час за деня провежда „Петминутка“.
15. Следи за проветряването на помещенията през междучасията.
16. Спазва указанията по противопожарна безопасност.

ИНСТРУКТАЖ НА ДЕЖУРНИЯ УЧИТЕЛ

1. Да прави преглед на състоянието и хигиената на училището и уведомява директора.
2. Да следи за навременното биене на звънеца.
3. При отсъствието на ръководството на училището организира учебно-възпитателния процес.
4. При констатирани повреди на имуществото, същите се отразяват в книгата при помощния персонал.
5. Да пристига 30 мин. преди започване на учебните занятия, а всички останали педагогически специалисти - 10 мин. преди започване на занятията.
6. Главният дежурен в начален курс контролира състоянието и хигиената в училище преди започване и след завършване на учебните занятия.

ИНСТРУКТАЖ

за пътуващите учители, придружаващи пътуващите с училищен автобус ученици

1. Учителите на групи пътуват с автобусите за придружаване на учениците по утвърден график от директора на училището до началото на учебната година.
2. За организираното пътуване учителите извършват специален инструктаж на учениците, които удостоверяват с подписа си в книгата за инструктажи, че ще изпълняват съответните изисквания, в началото на учебната година и при всеки извънреден случай.
3. Ежедневно изпращащия учител (всеки учител в групата си) припомня правилата за безопасно пътуване.
4. Учениците се качват след като автобуса е напълно спрял и след разрешение на учителя.
5. Дежурният пътуващ учител следи за дезинфекция на учениците при качване и слизане от автобуса, спазване на дистанция от минимум 1,5м, задължително поставяне на маски и изискват да се спазва установения ред.
6. Преди потегляне на автобуса проверяват учениците и здравословното им състояние.
7. След проверката и след като установят, реда в автобуса, дават знак на шофьора за потегляне.
8. След пристигане и при напълно спрял автобус разрешават на учениците да слизат от автобуса, като подпомагат малките ученици и изчакват учениците да влязат в училищния двор
9. При инцидент, (нещастен случай, повреда в автобуса, болно дете и др.), веднага уведомяват, , училищното ръководство, бърза помощ и полицията.
10. Следят за реда в автобуса и изискват спазването на инструкцията за пътуващите ежедневно ученици.
11. По никакъв повод не оставят сами учениците в превозното средство.
12. При влошени метеорологични условия съгласуват пътуването с директора на училището.
13. При спешен случай и наложително отсъствие, невъзможност за пътуване, веднага се уведомява училищното ръководство за осигуряване на заместващ.

ИНСТРУКТАЖ
НА УЧЕНИЦИТЕ ВЪВ ВРЪЗКА С ОРГАНИЗИРАНЕТО И
ПРОВЕЖДАНЕТО НА РАБОТНИЯ ПРОЦЕС В УСЛОВИЯТА НА
ПАНДЕМИЯ ОТ COVID-19

1. Спазване на общите здравни мерки.

2. Носене на лични предпазни средства (маски). Носенето на маска или шлем е задължително: - в общите закрити части на учебната сграда - преддверие, фойета, стълбища, коридори, санитарни възли, медицински кабинет, учителска стая и столова (освен при хранене) – за всички ученици;

- носенето на маска или шлем в класната стая от учениците е по желание.

Правилата за носене на маски и шлемове са съгласно действащи здравни правила общо за страната и избрания модел за ограничаване на взаимодействието между паралелките. Същите могат да се променят при промяна на общите правила от министъра на здравеопазването.

-маските за учениците се осигуряват от децата, респ. техните родители;

- защитната маска трябва да покрива изцяло носа и устата;

- преди поставяне на маската ръцете се измиват с вода и сапун или се обтриват с дезинфектант за ръце;

- защитната маска се сваля, като се хващат връзките и се избягва докосването на предната част;

- след сваляне на маската ръцете се измиват с вода и сапун или се обтриват с дезинфектант за ръце;

- защитната маска за еднократна употреба се изхвърля веднага след сваляне;

- защитната маска се сменя с нова веднага щом се навлажни;

3. Учениците са длъжни да спазват необходимата дистанция помежду си при посещение на санитарните помещения, по време на междучасията и организирания отдых.

4. Да не споделят общи предмети или храна.

5. Да спазват необходимата дистанция в столовата по време на хранене.

6. При евентуално неразположение да уведомят своевременно учител, медицинското лице или родител (ако неразположението е усетено в домашна среда).

7. Стриктно спазване на лична хигиена.

8. Ръцете се мият 20 секунди със сапун. При невъзможност за измиване, се използва дезинфектант за ръце с вирусоцидно или частично вирусоцидно

действие за обтриване на сухи ръце, като се обръща специално внимание на палците, между пръстите, върховете на пръстите, гърба на дланите; Ръцете се оставят да изсъхнат след необходимото време за контакт за обработване на кожата, посочено на етикета на дезинфектанта.

ИНСТРУКТАЖ

НА ПЕДАГОГИЧЕСКИЯ ПЕРСОНАЛ ВЪВ ВРЪЗКА С

ОРГАНИЗИРАНЕТО И ПРОВЕЖДАНЕТО НА РАБОТНИЯ ПРОЦЕС В

УСЛОВИЯТА НА ПАНДЕМИЯ ОТ COVID-19

1. Всички учители в началото на всеки учебен час да напомнят на учениците за стриктно спазване на личната хигиена /да се мият по-често ръцете, да не се разменят храни и напитки, да използват само лични пособия, да се избягва пряк досег помежду си/.

2. Да инструктират учениците за безопасно ползване на дезинфектантите

3. При поява на неразположение от ученик, същият се изпраща в медицинския кабинет в училище и се уведомяват родителите и личния лекар, за да предприемат мерки за осигуряване на здравни грижи за детето.

4. Стриктно да се прилагат и спазват мерките за намаляване на рисковете от предаване на инфекцията - задължителни и препоръчителни.

5. Спазване на общите здравни мерки.

6. Носене на лични предпазни средства (маски или шлемове). Носенето на маска или шлем е задължително:

- в общите закрити части на учебната сграда - преддверие, фойета, стълбища, коридори, санитарни възли, медицински кабинет, учителска стая;

- в класните стаи и другите учебни помещения (бази за учебно-практическо обучение, кабинети, физкултурен салон) – от учителите, които преподават на ученици от повече от една паралелка/клас/етап, в зависимост от прилагания в училището модел на дистанциране (между паралелки/класове/етапи).

Горните правила за носене на маски и шлемове са съгласно действащи здравни правила общо за страната и избрания модел за ограничаване на взаимодействието между паралелките. Същите могат да се променят при промяна на общите правила от министъра на здравеопазването.

7. Засилена лична хигиена и условия за това:

- Създаване на навици за миене на ръцете с течен сапун и топла вода след посещение на тоалетната, преди хранене, след отдых на открито, при кихане и кашляне.

- Правилно използване на дезинфектант за ръце, който се нанася върху чисти ръце.

- Елиминиране на вредни навици, свързани с докосване на лицето, носа, устата.

- Разпределяне на отговорностите в училищния екип и задълженията на останалия персонал, в т.ч. и графици за дежурства.

8. Максимално ограничаване на контактите между ученици от различни паралелки при осъществяване на заниманията по интереси.

- Организиране на групи за занимания по интереси в рамките на паралелката, а при необходимост от смесване на ученици от различни паралелки, осигуряване на нужната дистанция, която да не позволява пряко взаимодействие между тях.

9. Провеждане на периодични разговори /беседи в рамките на 5-10 минути, съобразени с възрастовите особености на учениците, за правилата, личната отговорност и живота на всеки един от нас в условията на епидемия от COVID-19. Разговорът има за цел най-вече да напомни на учениците за спазване и съблюдаване на правилата за лична хигиена и физическа дистанция и за възпитание на отговорно поведение към себе си и към останалите.

10. Напомняне на децата да докосват по-малко предмети в класната стая и в останалите помещения, както и да не споделят храни и напитки.

11. Даване на личен пример на учениците от педагогическите специалисти.

12. Поставяне на видно място – в коридори/класни стаи/столове/тоалетни информационни материали (плакати) за правилна хигиена на ръцете, спазване на физическа дистанция и носене на маски.

ИНСТРУКТАЖ

НА ПОМОЩНО – ОБСЛУЖВАЩИЯ ПЕРСОНАЛ ВЪВ ВРЪЗКА С ОРГАНИЗИРАНЕТО И ПРОВЕЖДАНЕТО НА РАБОТНИЯ ПРОЦЕС В УСЛОВИЯТА НА ПАНДЕМИЯ ОТ COVID-19

1. Задължения на помощно – обслужващия персонал /хигиенисти/:

- Стриктно спазване на алгоритъма на дезинфекционните мероприятия на помещенията;
- Ежедневна периодична дезинфекция на критичните точки в училищната сграда: подови покрития, бюра, чинове, дръжки на врати и прозорци, ключове за осветление, парапети, тоалетни, мивки, кранове и много други често докосвани с ръце повърхности;
- При наличие на потвърден случай на коронавирус се извършва почистване и дезинфекция на повърхности, които са били в контакт със заболялото лице, помещението и общите части.

2. Начин на приложение на дезинфектантите:

- Дезинфектантите могат да бъдат готови за употреба и директно да се нанасят върху повърхностите или такива, от които се приготвят разтвори преди употреба;
- Третира се всички малки повърхности- дръжки, бутони, клавиатури, бюра и др.;
- Препоръчително е използване на дезинфектант под формата на спрей;
- Повърхностите се напръскват със спрея или се обтриват с чиста кърпа, предварително напоена със разтвора за дезинфекция;
- Малките повърхности могат да се обтриват и с дезинфекциращи мокри кърпи, като същите се събират и изхвърлят съгласно указанията на производителя;
- Дезинфектантите, предназначени за големи повърхности могат да се използват под формата на концентрат, от който да се приготви работен разтвор или да е готов за директна употреба;
- Стриктно да се спазват посочените на етикета разходна норма и време на въздействие; • Стриктно да се спазват специфичните изисквания за проветряване на помещението, последващо забърсване или изплакване на повърхностите с питейна вода, време на достъп на хора до третирани повърхности и др.

ИНСТРУКТАЖ
НА ПОМОЩНО – ОБСЛУЖВАЩИЯ ПЕРСОНАЛ ВЪВ ВРЪЗКА С
ОРГАНИЗИРАНЕТО И ПРОВЕЖДАНЕТО НА РАБОТНИЯ ПРОЦЕС В
УСЛОВИЯТА НА ПАНДЕМИЯ ОТ COVID-19

1. Следи за проявени признаци на неразположения у ученици, като същите се настаняват в стаята за изолиране на лица със симптоми и се уведомят родителите.
2. Инструктира и осъществява контрол над хигиенистите и служителите в училищния стол.
3. Медицинското лице съдейства на обслужващия персонал при поддържане на хигиената в помещенията и спазване на указанията на Министерството на здравеопазването.
4. Изисква от класните ръководители и родителите информация за здравословното състояние на учениците.
5. Поддържа постоянна връзка с лекуващите лекари на учениците и изисква документ за здравословното им състояние.
6. Да се запознае и да следи за стриктно спазване на насоките за работа в системата на училищното образование в условията на COVID-19.
7. Да се запознае със списъка на заболявания при деца, при които се препоръчва различна от дневната форма на обучение, поради установен по-висок риск от COVID-19, който е поместен в Насоките за работа в системата на училищното образование през учебната 2020/2021 година в условията на COVID-19.
8. Носене на лични предпазни средства (маски или шлемове). Носенето на маска или шлем е задължително:
  - в общите закрити части на учебната сграда - преддверие, фойета, стълбища, коридори, санитарни възли, медицински кабинет, учителска стая и столова.

ИНСТРУКЦИИ

ИНСТРУКЦИЯ ЗА БЕЗОПАСНА РАБОТА В КОМПЮТЪРНИТЕ КАБИНЕТИ

I. Общи положения

1. Инструкцията има за цел да конкретизира задълженията на ученици, преподаватели и служители при работа в компютърните кабинети и здравно-хигиенните изисквания.

2. Инструкцията се издава в съответствие с училищния правилник, Наредба №9 от 28.05.1994г. на МЗ, Закона за защита на личните данни, Правилник за правни и етични аспекти при работа с информационни технологии, Правилник за осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд в училището.

3. Спазването на този правилник е задължително за всички, които се обучават или провеждат обучение в компютърните кабинети.

II. Провеждане на обучението

1. Учебните компютърни кабинети трябва да отговарят на санитарно-хигиенните норми и изисквания за помещения, обзавеждане, технически средства и фактори на работната среда.

2. Учениците, които имат късогледство с минус 6 и повече диоптри се обучават само след писмено съгласие на родителите и лекарско разрешение.

III. Задължения на педагогическите специалисти

1. Преподавателят е длъжен да запознае обучаваните от него ученици с изискванията на техниката за безопасност.

2. Преподавателят е длъжен да проведе инструктаж срещу подпис на учениците.

3. Инструктажът се провежда за нормите и хигиенните правила при работа с персонални компютри, както и за правните и етични аспекти при работа с информационни технологии и за вредните последствия от продължителни занимания и компютърни игри.

4. Преподавателят носи отговорност по опазване и съхранение на техниката в компютърната зала.

5. Ако по време на учебните занятия възникне повреда или каквато и да била неизправност, преподавателят е длъжен незабавно да съобщи на училищното ръководство.

6. Преподавателят провежда курса на обучение по предварително утвърдена учебна програма.

7. След приключване на учебните занятия преподавателят е длъжен:

- да провери работното състояние на наличната техника;
- да провери дали всеки компютър е изключен;
- да затвори всички прозорци;
- да заключи вратата на компютърната зала.

IV. Задължения на учениците

1. Учениците влизат в компютърната зала само в присъствието на преподавателя.

2. Учениците сядат на определените от преподавателя работни места.

3. Учениците в началото на курса на обучение се подписват в книгата за инструктаж,

че са запознати с техниката на безопасност и правните и етични норми в компютърните кабинети

4. Всеки ученик носи персонална отговорност за състоянието на хардуера и софтуера на своето работно място. При увреждане на компютрите или друга училищна собственост щетите се възстановяват от нарушителите, а при неустановени такива – от всички ученици, ползващи работното място.

5. Захранващото напрежение на компютърната техника се включва само от преподавателя.

6. Компютрите се включват само след разрешение на преподавателя и се работи само с технически изправни средства.

7. Разположението на видеомонитора, клавиатурата и работещия с тях трябва да отговаря на следните изисквания: разстояние между очи и екран 0,50 - 0,70 м. разстояние между очи и клавиатура 0,45 - 0,50 м.

8. Не се разрешава на учениците да използват компютърната техника за лични нужди.

9. Забранява се инсталирането или копирането на програмни продукти без разрешение на преподавателя.

10. Използването на лични носители на информация – дискети, дискове, флаш памет и др. от обучаваните, става само с разрешение на преподавателя.

11. Забранява се разлепването и унищожаването на гаранционните лепенки и инвентарните номера поставени върху компютърните кутии.

12. Забранява се отварянето и разкомплектоването на компютърните системи.

13. Забранява се промяна на направените настройки на компютърните системи.

14. Забранява се използването на компютрите за цели, несвързани с конкретната тема от учебните програми.

15. Да не се мести компютъра и неговите части, да не се теглят и огъват кабелите, да не се изключват или свързват от учениците периферните устройства.

16. Да не се внасят хранителни продукти и напитки в компютърните кабинети.

17. Включването и изключването на компютрите не трябва да става с мокри ръце.

18. Ако по време на учебните занятия ученик констатира повреда или неизправност, незабавно да съобщи на преподавателя.

19. При видими промени (спадане на напрежение, силно трептене на монитора и др.) да се уведоми преподавателя.

20. След приключване на учебните занятия учениците са длъжни да оставят подредено и чисто работното си място.

21. В края на часа компютрите да се оставят в режим, указан от преподавателя.

V. Правила за безопасна работа на учениците в училищната компютърна мрежа в Интернет

1. Училищната компютърна мрежа и Интернет се използват от учениците само с образователни цели.

2. Забранено е използването на мрежата за извършване на стопанска или незаконна дейност.

3. Учениците не трябва да предоставят лична информация за себе си и за своите родители като име, парола, адрес, домашен телефон, месторабота, служебен телефон на родителите, без предварително разрешение от тях.

4. Не се разрешава изпращане или публикуване на снимки на ученици, техни близки и учители, без предварително съгласие на съответното лице.

5. Учениците не трябва да приемат срещи с лица, с които са се запознали в Интернет, освен след съгласието на родителите.

6. Учениците са длъжни незабавно да информират преподавателя, когато попаднат на материали с вредно или незаконно съдържание, проповядване на тероризъм и насилие, етническа и религиозна нетолерантност, хазарт и др.

7. Учениците не трябва да изпращат или отговарят на съобщения, които са обидни, заплашващи или неприлични.

8. Учениците не трябва да отварят приложения на електронна поща, получени от непознат подател.

9. Забранено е изпращането на анонимни или верижни съобщения.

10. Забранено е извършването на дейност, която застрашава целостта на училищната компютърна мрежа или атакува други системи.

11. Забранява се използването на чуждо потребителско име и парола.

12. Забранено е използването на нелицензиран софтуер, на авторски материали без разрешение, както и всяка друга дейност, която нарушава авторските права.

13. При работа в мрежата учениците трябва да уважават правата на другите и да пазят доброто име на училището.

ИНСТРУКЦИЯ ЗА БЕЗОПАСНА РАБОТА В КАБИНЕТА ПО ФИЗИКА

I. Изисквания към кабинета по физика

За осигуряване на безопасна среда при провеждане на учебните занятия, кабинета по физика трябва да отговаря на следните изисквания:

1. Кабинетът трябва да бъде сух, равен и с електроизолационен под.
2. Кабинетът по физика трябва да има оборудвана аптечка за оказване на първа долекарска помощ.
3. В кабинета да се работи само с изправни уреди.
4. Осветлението да отговаря на нормативните изисквания.
5. Всеки ученик следва да разполага със самостоятелно работно място.
6. Между работните места трябва да има достатъчно разстояние, за да могат учениците свободно да разгърнат схемата на своите упражнения, без да си пречат и без да има опасност от докосване на тоководещите части от съседното работно място.

II. Права и задължения на учителите и учениците за безопасно провеждане на учебните занятия

1. За обучение в кабинета по физика се допускат само ученици, преминали начален инструктаж и инструктаж на работното място по безопасност и хигиена на труда и противопожарна охрана по утвърдените програми.
2. Преди започване на занятието в кабинета по физика учениците преминават през инструктаж и указания от учителя за начините за безопасно провеждане на предстоящите опити и опасните моменти в предстоящата работа.
3. Учениците трябва да ползват лични предпазни средства и подходящо облекло по време на учебното занятие с опити.
4. Учениците трябва задължително да се обръщат към учителя за обяснения, разяснения и помощ при незнание, неясноти и несигурност при извършване на опитите.
5. Не се допуска по време на учебното занятие учениците да работят самостоятелно, без наблюдение на учителя.

6. Учениците са длъжни да поддържат ред на работното си място и да работят с уредите и оборудването с необходимото внимание, в съответствие с указанията на преподавателя и инструкциите за експлоатация на самите уреди и оборудване.

7. Инструментите, използвани за извършване на електрически монтажни работи, да имат изолирани ръкохватки.

8. Всички ползвани за опити и демонстрации електрически уреди, електрически съоръжения, инсталации, шнулове, контакти, щепсели, електрически лампи и др. да осигуряват защита срещу поражения от електрически ток и наранявания.

9. Апарати, материали и оборудване за провеждане на опити и демонстрации се съхраняват в шкафове, като достъп до тях имат само учителите по физика.

10. При сглобяване на апаратури и макети за лабораторни опити специално внимание да се обръща на стабилното им закрепване.

11. Всички упражнения, налагащи включване към електрическата мрежа, при които има опасност от поражения от електрически ток, се извършват под контрол на учител.

12. Поставените на демонстрационната маса уреди и апарати да не се преместват и включват/изключват без разрешение и контрол от учителя.

13. Включване, изключване и всякакъв вид манипулации, предвидени в едно упражнение, да се извършват след обстойна проверка на схемата от учителя.

14. Не се оставят без надзор включени прибори, апарати, електрически нагреватели, запалени спиртни лампи и др.

15. След приключване на работа да се изключват всички нагревателни уреди, апарати, съоръжения и др. и изключването да се провери от учителя.

16. Да не се допуска непосредствено въздействие на силни светлинни източници върху очите.

17. Да се използват спиртни термометри.

ИНСТРУКЦИЯ ЗА БЕЗОПАСНА РАБОТА В КАБИНЕТА ПО ХИМИЯ

I. Изисквания към кабинета по химия

1. В кабинета по химия е необходимо да се осигури аптечка за първа помощ.
2. Осветлението да отговаря на нормативните изисквания.
3. Изискванията за съхранение на химичните вещества са следните:
  - достъп до хранилището има само учителят по химия;
  - химичните реактиви се съхраняват в метален шкаф, който се заключва;
  - всички реактиви следва да се съхраняват в пластмасови, стъклени или керамични съдове, затварящи се плътно. На съдовете трябва да са залепени етикети с названието на веществото;
    - химически активните метали като натрий, калий и калций трябва да се съхраняват в добре уплътнени стъклени шишета.
    - вземането на алкалните метали, както и техните оксиди и хидроксиди, да се извършва с пластмасови лъжички или пинсети с пластмасови краища;
    - задължително е киселините, основите и другите реактиви да се съхраняват отделно;
    - съхраняването на киселините и основите трябва да се извършва само в оригинална опаковка, в изправни и здрави съдове, добре и сигурно затворени и с етикети за съдържанието им;
    - не се допуска изсипването на запалими течности и киселини в шишета, кожуси и др. съдове, оставянето им по маси, столове, прозорци и други места.
    - не се допуска на едно място да се съхраняват киселини, основи и др. леснозапалителни течности, като спирт, терпентин, камфор, бои на талаш, стърготини и др., които под действието на азотната киселина могат да се запалят и взривят;
    - противопоказно е на едно място да се съхранява оцетната и другите киселини.

II. Задължения и отговорности на учителя и учениците

1. Преди започване на лабораторни занятия учителят инструктира учениците по безопасните методи за провеждане на предстоящите опити, като обръща внимание на опасните моменти.
2. Учителят проверява състоянието и подготвя уредите, материалите, приборите, работните места, предпазните средства и всичко друго необходимо за безопасна работа.
3. По време на работата в кабинета учителят наблюдава и следи постоянно за действията на учениците и състоянието на ползваните уреди и материали. При забелязване на неизправности в уредите, незабавно ги изключва.

4. Учениците са задължени с цел безопасно провеждане на учебните часове да спазват следното поведение:

- да влизат и напускат кабинета само с учителя;
- не се допуска ученици да работят самостоятелно;
- провеждането на лабораторни упражнения става само в присъствието на учителя;
- при възникване на неясноти след започване на работа по опита, учениците са длъжни незабавно да поискат съвет от учителя;
- всеки ученик поддържа ред и чистота на работното си място, като спазва всички изисквания за техника на безопасност;

5. Лесно възпламеняващи се течности (етер, бензин, ацетон) по време на провеждане на опити трябва да се поставят далеч от нагреватели, които могат да предизвикат възпламеняването им. При работа с такива течности не бива да се пали кибрит или запалка.

6. При разливане на етер, бензин или други лесно запалими течности в лабораторията се загасят всички нагревателни уреди и спиртни лампи, а помещението се проветрява.

7. Спиртните лампи да не се гасят чрез духане, а само с капачките им.

8. Забранено е пренасянето и преливането на разяждащи и отровни химични вещества.

9. Събраните отработени вещества след неутрализацията им се изливат в канализацията.

10. При работа с химични веществата са приложими следните **забрани** :

- не се опитват на вкус веществата;
- не се използват неизмити съдове;
- не се хващат реактивни стъкла и банки с мокри или сапунени ръце;
- не се насочват отворите на епруветките към хора или към собствените си лица;
- не се изнасят извън кабинетите химически вещества;
- не се внасят храни и напитки в кабинета по химия;
- не се пипат с ръце химикалите;
- не се пипат без разрешение на учителя лабораторните проби и уреди.

ИНСТРУКЦИЯ ЗА БЕЗОПАСНА РАБОТА В КАБИНЕТА ПО БИОЛОГИЯ

1. В кабинета по биология се допускат ученици преминали начален инструктаж по безопасност и хигиена на труда и противопожарна охрана по утвърдените програми.

2. Учениците използват материали, уреди и препарати обезпечавщи тяхната безопасна работа.

3. Не се допуска по време на учебното занятие учениците да работят самостоятелно, без наблюдение на учителя.

4. Учениците са длъжни да поддържат ред на работното си място и да работят с уредите с необходимото внимание, в съответствие с указанията на преподавателя и инструкциите за експлатация на самите уреди.

5. Всички ползвани за опити и демонстрации електрически уреди, електрически съоръжения, инсталации, шнулове, контакти, щепсели, електрически лампи и др. да осигуряват защита срещу поражения от електрически ток и наранявания.

6. Апарати, препарати и материали за провеждане на опити и демонстрации се съхраняват в шкафове, като достъп до тях имат само учителите по биология.

7. При провеждане на лабораторни упражнения са приложими следните **забрани** :

- не се опитват на вкус веществата;
- не се използват замърсени съдове;
- не се хващат прибори с мокри или сапунени ръце;

8. При нагряване с нагревател се поставя подложка от азбест.

9. Не се насочват отворите на епруветките към хора или към собствените си лица. Темперирането да се извършва с внимателни въртеливи движения над пламъка.

10. При работа с микроскоп се спазва следната последователност:

- микроскопа се поставя от лявата страна на равна повърхност;
- почиства се само с мека и чиста кърпа;
- при фокусиране тубуса се движи внимателно, за да не се счупи покривното стъкло на препарата;

- след работа микроскопа отново се почиства, приближава се тубуса до масичката и се прибира в предпазна кутия (калъф).

11. След приключване на работа учениците задължително почистват работното си място.

ИНСТРУКЦИЯ НА УЧЕНИЦИТЕ ЗА БЕЗОПАСНО ПРОВЕЖДАНЕ НА ЗАНЯТИЯТА ПО ФИЗИЧЕСКО ВЪЗПИТАНИЕ И СПОРТ

Физкултурен салон

1. В часовете по физическо възпитание и спорт се допускат ученици преминали начален инструктаж по безопасност и хигиена на труда и противопожарна охрана по утвърдените програми.
2. Уредите в салона да бъдат здрави и неподвижно закрепени.
3. Не се допуска използване на физически износени уреди, криещи опасност от нараняване.
4. Да се играе с гимнастически постелки, които намаляват удара при отскоци от уреди или от падания.
5. Да се поддържа в изправност закрепването на спомагателните части (винтове, обтегачи, възли и др.).
6. Да се поддържа ред и последователност при изпълнението на упражнения, които са свързани с повишена динамика, равновесие, статични напрежения и други и крият опасност.
7. Ръководителят на физическите упражнения да оказва необходимата помощ при изпълнение от учениците на трудни елементи и да осигурява предпазване от контузии при несполучливи опити.
8. Да се извършва наблюдение за физическото и психическото състояние на учениците и при установяване на отклонения да не се допуска изпълнение на трудни елементи.

Спортна площадка

1. Площадката да е постлана с масивна настилка.
2. Баскетболните табла, хандбалните врати, волейболните колони и др. да бъдат здраво закрепени или стабилизирани сигурно.
3. Траповете за скачане да са дълбоко разкопани и добре засипани с пясък.

4. При хвърляния на уреди строго да се съблюдава да няма хора в и около опасната за попадания зона.

ИНСТРУКЦИЯ ЗА БЕЗОПАСНА РАБОТА В КАБИНЕТА ПО ТЕХНОЛОГИИ И ПРЕДПРИЕМАЧЕСТВО И УЧЕБНА ПРАКТИКА

I. Задължения на учителя

1. В началото на учебната година се провежда начален инструктаж на учениците, документира се в специална „Книга за инструктажа“ – прошнурована, пронумерована и подпечатана с печата на училището.

2. Преди началото на учебния час се провежда инструктаж на работното място. Той е практическо запознаване на ученика с конкретните изисквания за безопасно изпълнение на практическата му дейност и се провежда на работното място, преди да му бъде възложена самостоятелна работа.

3. При настъпване на злополука или авария се провежда извънреден инструктаж, свързан с конкретната злополука или авария.

4. Инструктажите по т. 1, 2 и 3 се провеждат от учителя.

5. За осигуряване на безопасност при провеждане на учебните часове, учителят е длъжен:

- по време на провежданата практика да следи работата на машините, съоръженията, апаратите и при забелязване на най-малките неизправности, незабавно да се изключват от работа;

- да разяснява на учениците възможните последствия от евентуални нарушения на изискванията по безопасността на труда и неправилното боравене със съответната техника;

- да дава ясни указания и нареждания за безопасна работа в кабинета и да упражнява контрол и изискателност спрямо учениците за спазване на правилата и нормите за безопасен труд;

- при злополука да вземе спешно необходимите мерки за оказване на медицинска помощ и да съобщи незабавно на директора на училището;

II. Задължения на учениците

1. В кабинета по домашен бит и техника се допускат ученици преминали начален инструктаж по безопасност и хигиена на труда и противопожарна охрана по утвърдените програми.

2. По време на учебна практика учениците изслушват инструктажа на учителя и удостоверяват, че са запознати с правилата за безопасна работа в кабинета с подпис в книгата за инструктаж.

3. Учениците са длъжни да влизат в кабинета по домашен бит и техника само с учителя.

4. Учениците трябва да познават устройството и действието на машините, съоръженията, инсталациите, приборите, механизмите и т.н., с които ще работят

и да спазват всички специфични изисквания от инструкциите за безопасна работа с тях.

5. Учениците да работят само с работно облекло, лични предпазни средства, спретнати дрехи, без украшения, а момичетата с вързани коси.

6. Учениците ползват за работа само изправни инструменти, след разрешение на учителя.

7. Учениците поддържат ред и чистота и задължително почистват работното си място след приключване на работа.

8. При злополука веднага да съобщават на учителя, за да се вземат бързи мерки за оказване на необходимата помощ на пострадалия.

9. Учителят прави инструктаж преди започване на всяка нова практическа задача.

На учениците е забранено:

- да напускат или сменят работното си място, да заемат работни или измервателни уреди и инструменти от други съученици;
- да извършват поправки на електрически уреди, инструменти, работни машини и други;
- да разхвърлят безразборно предмети около мястото на работа;
- да се играе с инструменти в учебния кабинет;
- да се пускат и пипат машините без присъствие на учител.